

דברי פתיחה לחנוכת בית גוטר ביום 28.12.2012 בדירת הגג בבית גוטר

מכובדי כולם –

תודה לכולכם על שבתם להרים איתנו כוסית לכבוד אירוע מיוחד וחגיגי מאד עבור משפחתנו.

לפני כמאה שנים החליטו בנימין ושרה גוטר למכור את כל מה שצברו בעיר מולדתם לודז', אשר בפולין ולהשקיע הכול בארץ ישראל. שניהם באו ממשפחות יהודיות אדוקות מאד ושניהם המירו את החינוך הדתי שספגו בבית בנחישות ציונית וברצון לעלייה ארצה. זה היה גם החינוך שהנחילו לילדיהם שלמדו עברית בבית ספר "תרבות" בפולין, לקחו חלק בתחרויות המכבייה בארץ ואף השתתפו באופן פעיל בבנייה.

הם הקימו מפעל לייצור גרביים בשם "לודז'ה", בנו לידו את ביתם ברחוב אחד העם 84, בתכנונו של האדריכל ברלין וביצוע הבנייה ע"י עקיבא וייס ממקימי העיר תל אביב; נטעו פרדס בפתח תקווה ורכשו מגרש על הר הכרמל.

אבל המציאות שינתה את החלום - אם המשפחה, שרה גוטר קירשטיין נסעה לפולין לחסל את עסקי המשפחה ונפטרה שם בגיל 46. בית החרושת הוקם, אולם נקלע לקשיים רבים וסבא בנימין נאלץ למכור את מניותיו ב"לודז'ה" למר אריה שנקר. אבינו, שלמה זלמן נאלץ לוותר על תכניותיו להיות חלק ממקימי קיבוץ עין שמר ונרתם לעזור בפרנסת המשפחה; הבת פולה – שבאה בשנת 1938 לארץ עם בנה בן ה-13 אולם נאלצה לחזור לפולין לדרישת בעלה - נספתה בשואה עם בעלה ובנה.

גדלתי בבית עצוב ואבל. סבא בנימין נפטר משברון לב על בתו שנספתה, אמא ממשפחת מליניאק - בכתה בלי סוף על הוריה, אחיה, אחותה וכל בני משפחותיהם – כולם נספו.

הולדתו של אלי-אליקום שנקרא על שם סבינו אליקום מליניאק - הביאה הרבה שמחה לבית. ובעיקר לי כבת יחידה במשך הרבה שנים. הפכנו להיות משפחה לכל דבר.

במהלך השנים שמעתי קטעי דברים בעיקר מאבא שלנו, על תולדות המשפחה ומעט מאימא על המשפחה בפולין. את היתר – אספתי בעצמי ממקורות אחרים.

שנים היו לי חלומות ולא הייתי בטוחה שיבוא היום ואכן הם יתגשמו.

חלומותי העיקריים היו:

להביא את כל בני משפחתי לפולין, לספר להם כל שאני יודעת על תולדות משפחתנו שנספתה שם, ולעלות לקברה של סבתי שרה ז"ל;

לחשוף את מקימי "לודז'ה" האמיתיים, להכניסם לספר ההיסטוריה של מייסדי תל אביב והתעשייה בארץ; בעיקר - להקים בתל אביב את "בית גוטר" כדי שיהיה יד וזכר למשפחה ציונית ואוהבת העיר תל אביב שבזמנו היו מעטים כמות.

נסענו לפולין למסע שורשים מדהים. התרגשו, בכינו, צחקנו, התאבלנו ובעיקר למדנו כולנו - ובמיוחד הדור הבא שלנו מאין באנו ומהם שורשינו.

כותבי ההיסטוריה, כמו גם בעליו הנוכחיים - יודעים היום מי היו מקימי לודז'ה האמיתיים.

הקמת "בית גוטר" הוא הפרויקט - החלום הקשה והמסובך מכולם. והנה - הוא קרה והחלום התגשם !!! כל זה לא היה קורה אלמלא מספר אנשים שלהם אני חייבת תודה ענקית. ראש וראשונה בן זוגי עוזי - מזה למעלה מ-60 שנה שתומך, עוזר ומלווה את הפרויקט מתחילתו לאורך כל הדרך; לאלי-אחי הצעיר – אשר נרתם ואימץ את החלום ואת ביצועו, טיפח אהבה וקשר מיוחד, וכך הפך להיות לב לבו של הפרויקט והרוח המניעה אותו בכל התחומים. תודות לגיסי ורדיתה שתמיד עוזרת, תומכת ומשרה רוח של שותפות ואהבה. לארבעת הבנים שלנו רון, בני-בנימין, ניר ויובל ובנות זוגם אשר עודדו והתחברו אלינו והם מעורבים בכל הפרויקט מתחילתו ועד תומו - כולל ההתחייבויות הרבות שלקחנו על עצמנו כדי לממשו כ"פרויקט משפחתי"; ואני מאד מקווה שאכן יישאר כך ובבוא היום, בנינו, או הדור הבא ימצאו את ביתם ב"בית גוטר".

תודה עצומה **לגידי לטל בר-אוריין** האדריכלים שראו בחזונם איך מבית ישן אפשר לתכנן משהו כל כך יפה שגם יזכיר את העבר וגם תישב ממנו רוח של בניה עכשווית והשילוב בין השניים יהיה כל כך מוצלח.

תודות שלוחות מקרב לב גם **לארי ורובר הקבלנים שגראוי – ליבוביץ'** - צמד לעניין שהצליחו לבצע תכניות אשר שורטטו על הנייר ולהפכן לבית דירות שכל העוברים והשבים נעצרים, מתבוננים ומשתאים.

הם עשו כל זאת כשעל המלאכה מופקד מטעמם **אליאס עאנק** – מנהל הפרויקט - החרוץ, נעים ההליכות, נינוח ויעיל כל כך. פשוט היה תענוג לעבוד איתו – תודה מקרב לב!

ואיך היינו יכולים בלי המפקח על כל הפרויקט מטעמנו – **שלמה רוטלוי** – מקצוען בכל רמ"ח אבריו, קשוח ותובעני, אסרטיבי ועיקש, אכפתי ורגיש אשר ניצח על כל ה"תזמורת" הזו – זר תודות!

תודות לעורכי הדין **חיים שטרן וצחי כהן** אשר מלווים אותנו לאורך כל הדרך ומסייעים בכל הקשור בהליכות החוק ועורכים את כל ההסכמים והחוזים, ותודות **למירון** שפועל ומנחה אותנו בכל מה שקשור בתחשיבים, מיסוי וניהול כספי.

תודה **לאורי זומר** - שנרתם למלא את הבית במשפחות ואנשים שיהוו חברה נעימה ומיוחדת.

ועל כל אלה ישמור, יפקח ישגיח ויטפל **יאיר שגב מחברת "דניה אחזקות"** שנתנו בידי האמונות את "בית גוטר" ואנו מקווים שיצליח לפעול ברוח העשייה והאמונה שבית זה יהיה יחיד ומיוחד.

ותאמצו את **לדיירים** שהגיעו לביתנו **ברכת "ברוכים הבאים ל"בית גוטר"** – אני מאד מקווה שתיהנו כאן התחושה כי בית זה הוא גם זכרון וגם תקווה לאנשים שאוהבים את תל אביב, ושתישרה כאן תמיד אוירה של שכנות טובה ותרבות דיור מכובדת.

גם אלי וגם אני ועוזי לא מתנתקים מהבית ונלווה אתכם תמיד. נשמח לעזור, לייעץ להקשיב ולתת יד ככל שתמצאו כי זה תמיד יישאר ביתנו – "בית גוטר". ל ח י י מ !!!

(סיפור ההיסטוריה של המשפחה נמצא על לוח ליד תיבות הדואר במסדרון הכניסה – כפי שניתן לראות שם בתמונות המשפחה - המרצפות בבית – הן המקוריות מבית גוטר.)

פרטים נוספים באתר הבית www.guter.co.il

הרבה תודות שלוחות מכאן למייקל ששכר את דירת הגג המקסימה הזו ואיפשר לנו לקיים כאן את המפגש המיוחד הזה.

הבית בשנת 1926 –
סוללים את רחוב אחד
העם

שלט השימור בפתח הבית

28.12.2012
שרה גוטר-דודזון